T.C.
KIRKLARELİ ÜNİVERSİTESİ
SENATO TOPLANTI TUTANAĞI

TOPLANTI TARİHİ: 13 KASIM 2019
TOPLANTI SAYISI : 100

15). Üniversitemiz Özel Gereksinimli Öğrenciler İçin Eğitim-Öğretim ve Sınav Uygulamaları Yönergesi taslağına ilişkin Kanun, Tüzük, Yönerge, Yönetmelik Tetkik ve İnceleme Komisyonu'nun 12.11.2019 tarihli toplantısının 2 numaralı kararı görüşüldü.

Yapılan görüşmelerden sonra; 'Kırklareli Üniversitesi Özel Gereksinimli Öğrenciler İçin Eğitim-Öğretim ve Sınav Uygulamaları Yönergesi'nin **Ek-10**'daki şekilde kabulüne oybirliği ile karar verildi.

ASLININ AYNIDIR

Ergün ERBAY
Genel Sekreter

(13/11/2019 tarihli, 100 sayılı Senato toplantısının 15 numaralı karar ekidir.) **EK: 10**

KIRKLARELİ ÜNİVERSİTESİ ÖZEL GEREKSİNİMLİ ÖĞRENCİLER İÇİN EĞİTİM-ÖĞRETİM VE SINAV UYGULAMALARI YÖNERGESİ

BİRİNCİ BÖLÜM
Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 - (1) Bu yönergenin amacı; Kırklareli Üniversitesi'nin ön lisans, lisans ve lisansüstü programlarında öğrenim gören özel gereksinimli öğrenciler için eğitim-öğretim ve ölçme-değerlendirme süreç ve işlemlerine ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2 - (1) Bu yönerge; Kırklareli Üniversitesi'nin ön lisans, lisans ve lisansüstü programlarında öğrenim gören özel gereksinimli öğrencilerin eğitim-öğretim ve ölçme-değerlendirme süreç ve işlemlerine ilişkin usul ve esasları kapsar.

Dayanak

MADDE 3 - (1) Bu Yönerge 04/11/1981 tarihli, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinin 2 numaralı alt bendi ile 14 üncü maddesi ve 07/07/2005 tarihli, 25868 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Engelliler Hakkında Kanun, Yükseköğretim Kurumları Engelliler Danışma ve Koordinasyon Yönetmeliği, Çocuklar İçin Özel Gereksinim Değerlendirmesi Hakkında Yönetmelik ve Erişkinler İçin Engellilik Değerlendirmesi Hakkında Yönetmelik hükümlerine dayanılarak hazırlanmıştır.

MADDE 4 - (1) Bu Yönergede geçen;

a) Akademik Birim: Kırklareli Üniversitesi bünyesinde bulunan meslek yüksekokulu, yüksekokul, fakülte ve enstitüleri,

b) Akademik Danışman: Öğrencinin eğitimine yönelik planlama ve düzenlemeleri yapabilmesi, mesleği ve yaşamıyla ilgili hedefler belirleyebilmesi, eğitim-öğretim sürecine ilişkin sorunlarla başa çıkabilmesine ve çözüm üretebilmesine destek sağlamak üzere ilgili akademik birim tarafından görevlendirilen öğretim elemanını,

c) Ders: Kırklareli Üniversitesi'nin ön lisans, lisans ve lisansüstü programlarında yer alan zorunlu/ seçmeli ve teorik/uygulamalı dersleri,

ç) Engelsiz Üniversite Birimi: Sorumlu Rektör Yardımcısı başkanlığında, Koordinatör, özel eğitim alanında bilgi sahibi ve deneyimli, tercihen ilgili alanlardan mezun en az bir uzman ile birim sekretaryasında görevli personelden oluşan birimini,

d) Engelsiz Üniversite Birimi Temsilcisi: Her akademik birim tarafından belirlenen ve Engelsiz Üniversite Birimine isimleri bildirilen akademik temsilciyi,

e) Gözetmen: Sınav sırasında sınavların planlandığı gibi ve zamanında yapılmasını sağlamakla sorumlu olan, o dersi yürüten ders sorumlusu ile özel gereksinimli öğrenciye destek veren Kırklareli Üniversitesi akademik birimlerinde görevli öğretim elemanını,

f) Özel Gereksinimli Öğrenci: Bedensel, zihinsel, duyusal, psiko-sosyal yeteneklerini kullanma ve toplum yaşamına uyum sağlama ile günlük ihtiyaçlarını karşılamada desteğe ihtiyacı olan öğrenciyi,

g) Özel Gereksinimli Öğrenciye Destek Veren Gönüllü Öğrenci: Kırklareli Üniversitesi akademik birimlerinde öğrenim görmekte olan özel gereksinimli öğrencilere derslerde, sınav öncesinde, sırasında ve sonrasında öğrencinin fiziksel, görsel, işitsel duyu ve fonksiyonlarına

bağlı olarak ve/ veya yazı yazmasını, uzun süre oturmasını engelleyen fizyolojik ya da bedensel ve benzeri özel gereksinimlerine uygun olarak sınavın uyarlanmasına ve yürütülmesine yönelik gerekli desteği vermek üzere ilgili akademik birim ve ilgili birimdeki Engelsiz Üniversite Birimi Temsilcileri tarafından Engelsiz Üniversite Birimi işbirliği ile görevlendirilen Kırklareli Üniversitesi akademik birimlerinde öğrenim görmekte olan gönüllü öğrenciyi,

ğ) Rektör: Kırklareli Üniversitesi Rektörü'nü,

h) Üniversite: Kırklareli Üniversitesi'ni,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM
Eğitim-Öğretim Uygulamaları

Ders uygulamaları

MADDE 4 - (1) Özel gereksinimli öğrencilerin fırsat eşitliği çerçevesinde öğrenim görebilmesi ve başarılarının olumsuz etkilenmemesi için ders öncesinde, sırasında ve sonrasında aşağıdaki hususlara riayet edilir:

a) Ders izlencelerine "Engel durumunuzdan ötürü herhangi bir akademik uyarlamaya ihtiyaç duyuyorsanız lütfen benimle iletişime geçiniz" cümlesi eklenir.

b) Öğretim elemanları ve idari personel özel gereksinimli öğrencilere ilişkin kişisel verileri gizli tutmakla yükümlüdür

c) Öğretim elemanları özel gereksinimli öğrencilere yönelik ders materyali konusunda Engelsiz Üniversite Birimi ve/veya Engelsiz Üniversite Birimi Temsilcisi ve Engelsiz Bilgi Merkezi ile işbirliği yapar.

ç) Sınıflarda özel gereksinimli öğrencilerin oturma ihtiyaçlarını karşılayacak tedbirler alınır.

d) Öğretim elemanları özellikle işitme engelli öğrencilerin talebi halinde derslerini yüzü sınıfa dönük olarak anlatır.

e) İşitme cihazı kullanan öğrencilerin talebi doğrultusunda dersliklerdeki arka plan gürültüsünü ve yansımayı azaltan FM (Frequency Modulation) sistemleri imkanlar doğrultusunda temin edilir.

f) Özel gereksinim durumundan kaynaklanan ihtiyaçlarına göre özel gereksinimli öğrencilerin dersin öğretim elemanının oluru ile dersleri ses kayıt cihazı ile kaydetmesine izin verilir. Öğretim elemanı, ses kaydını uygun bulmuyorsa madde 4 g bendine göre uygun uyarlamayı sağlar.

g) Bilgisayarla yapılan uygulamalı derslerde imkanlar dahilinde hiç görmeyen ya da az gören öğrencilerin kullanabileceği bilgisayarlar bulundurulur. Bu bilgisayarlara erişilebilirliği sağlayan gerekli programlar yüklenir ya da gerekli donanım takviyesi yapılır.

ğ) İleri düzey görme yetersizliği olan ya da az gören öğrencilerin dersle ilgili görsel materyalleri görenlerle eşit miktarda kavrayabilmesi için dersi veren öğretim elemanı tarafından sesli betimleme yapılır.

h) Özel gereksinimli öğrenciler, talepleri ve gerekçeleri Engelsiz Üniversite Birimi tarafından uygun bulması halinde, kısa süreli olarak bölümleri ile ilgili dersleri, ikinci öğretim, varsa uzaktan erişim veya Açık ve Uzaktan Eğitim Fakültesi ders programlarından takip edebilirler.

ı) Özel gereksinimli öğrencilere verilen ödev ve projeler bu öğrencilerin engel grubu dikkate alınarak uyarlanır.

i) Maddi güçlüğü olan özel gereksinimli öğrencilerin eğitimle ilgili olan özel nitelikli araç ve gereçleri Engelsiz Üniversite Birimi tarafından imkanlar ölçüsünde temin edilir ve öğrenciye süreli olarak teslim edilir.

j) Eğitim-öğretim yılı başında her birimde yapılan oryantasyon toplantısında Engelsiz Üniversite Birimi ve Birimdeki Engelsiz Üniversite temsilcileri tanıtılır.

Sınav Uygulamaları

MADDE 5 - (1) Sınav öncesinde, sırasında ve sonrasında özel gereksinimli öğrencilerin fırsat eşitliği çerçevesinde öğrenim görebilmesi ve başarılarının olumsuz etkilenmemesi için Engelsiz Üniversite Birimi'nden destek talep edilebilir ve aşağıdaki hususlara riayet edilir:

a) Sınav salonlarının seçimi, farklı engel grupları çerçevesinde değerlendirilerek ve erişilebilirlik kuralları da göz önünde bulundurularak yapılır,

b) Sınav görevlilerince sınav saatleri, sınav yerleri ve soruları vb. gibi duyurular engel grupları göz önünde bulundurularak yapılır.

c) Özel gereksinimli öğrencilerin ihtiyaç duymaları halinde sınavlara yardımcı araç ve gereç ile (işitme cihazı, teleskopik gözlük, prizmatik gözlük, büyüteç vb.) girmelerine izin verilir.

ç) Talep olması veya ihtiyaç duyulması halinde ileri düzey görme yetersizliği olan ya da az gören öğrencilerin yazılı sınavlarına refakat edecek, sınav olunan ders ile ilgili terminolojiye hakim olan okuyucu-işaretleyici gözetmen görevlendirilir.

d) Özel gereksinimli öğrencilere zorunlu olması durumunda bilgisayar ortamında da sınav yapılabilir.

e) İleri düzey görme yetersizliği olan ya da az gören öğrencilere özel ihtiyaçları doğrultusunda farklı formatlarda (büyütülmüş punto, kabartma yazı, ses dosyası, vb.) soru kağıdı hazırlanır.

f) Görme, işitme zorluğu ve dikkat eksikliği, hiperaktivite, disleksi-disgrafi, distoni vb. gibi sorunlar yaşayan özel gereksinimli öğrencilerin talebi ve Engelsiz Üniversite Birimi'nin uygun bulması halinde bu öğrencilerin bir gözetmen eşliğinde tek kişilik bir ortamda sınav olmaları sağlanır.

g) Konuşma (kekemelik, afazi, disfazi, vb.) ve işitme bozukluğu olan öğrenciler için sözlü sınav uygulamalarında uyarlama veya uygun ölçme ve değerlendirme metotları kullanılır.

ğ) Okuyucu-işaretleyici/yazıcı ya da büyük puntolu soru kağıdı ya da kitapçığı ile sınava giren görme yetersizliği olan öğrencilere, işitme yetersizliği olan öğrencilere, yazma ve hareket güçlüğü çeken öğrencilere ve Engelsiz Üniversite Birimi ve -veya Engelsiz Üniversite Birimi Temsilcisi tarafından ek süre ihtiyacı tespit edilen öğrencilere "sınav süresinin yarısı kadar" ek süre verilir. Bu ek süreye sınava hazırlık ve yerleşme süresi dahil değildir.

h) Özel gereksinimli öğrencilere kullandıkları ilaç, tıbbi malzeme vb. ile sınava girmelerine izin verilir.

ı) Sınav esnasında ihtiyaç duyulması halinde, özel gereksinimli öğrencilerin, karşılaşabilecekleri biyolojik ve psikolojik ihtiyaçlarından dolayı, görevli nezaretinde, geri dönmek kaydıyla sınava kısa süreliğine ara vermesine sınav görevlisi tarafından izin verilebilir.

(2) Bu hususların uygulanması, öğrencinin akademik danışmanının ve birimdeki Engelsiz Üniversite Birimi Temsilcisinin sorumluluğundadır.

Stajlar Ders Muafiyeti ve İntibak

MADDE 6 - (1) a) Staj, mesleki beceri vb. uygulama eğitimleri ile ilgili özel gereksinimli öğrencilerin özel gereksinim durumuna uygun kurum/kuruluşun belirlenmesi ve belirlenen kurum/kuruluştaki erişilebilirliğin tespiti öğrencinin akademik danışmanı ve Engelsiz Üniversite Birimi temsilcisi tarafından takip edilir.

b) Özel gereksinimli öğrencilerin başvurması halinde, varsa dersin eşdeğeri verilmesi sağlanır, sağlanamaması durumunda ders programı bu konuda gelişen program ve teknik kullanılarak uyarlanır.

c) Temel ve ortaöğretimde zorunlu yabancı dil dersinden muaf olan işitme özel gereksinimi olan öğrencilerin, talep etmeleri halinde yabancı dil dersi yerine, üniversitelerinin ilgili kurullarının belirleyeceği eşdeğer kredide bir ders verilmelidir.

Kısmi Zamanlı Öğrenci ve Gönüllü Öğrenci Desteği

MADDE 7 - (1) Özel gereksinimli öğrencilere, İlgili Akademik Birim, birimdeki Engelsiz Üniversite Temsilcisi ve Engelsiz Üniversite Birimi tarafından gerekli görülen durumlarda ders çalışma konusunda kısmi zamanlı öğrenci veya gönüllü öğrenci destek hizmeti verilebilir

(2) Bu hizmetin sağlanması için;

a) Engelsiz Üniversite Birimi ve/veya Engelsiz Üniversite Birimi Temsilcisi her eğitim ve öğretim yılı başında tespit edilen ihtiyaca göre Üniversiteden kısmi zamanlı öğrenci talebinde bulunur.

b) Kısmi zamanlı öğrenci veya gönüllü öğrencinin, özel gereksinimli öğrencinin eğitim gördüğü alanla ilişkili olmasına dikkat edilir.

c) Engelsiz Üniversite Birimi ve/veya Engelsiz Üniversite Birimi Temsilcisi özel gereksinimli öğrencilerin ihtiyaçları doğrultusunda, tahsis edilen kısmi zamanlı öğrenci veya gönüllü öğrencilerin verecekleri destek hizmetini koordine eder.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
Hizmetlere Erişim

Mimari erişilebilirlik

MADDE 8 - (1) Özel gereksinimli öğrencilerin Üniversitenin açık ve kapalı mekanlarında güçlük çekmeden erişimlerinin sağlanması için aşağıdaki düzenlemeler yapılır:

a) Üniversitenin yeni yapılanmasında yer alacak tüm mimari alanlar, özel bir ek tasarıma veya düzenlemeye gerek duyulmaksızın, mümkün olduğunca (özel gereksinimli öğrenciler de dikkate alınarak) herkes tarafından kullanılabilecek şekilde, ulusal ve uluslararası standartlara uygun olarak tasarlanır.

b) Mevcut ve tarihi binalarda mimari erişilebilirliğe ve dersliklere yönelik ulusal ve uluslararası standartlar göz önüne alınarak, yapı ya da mekâna uygun ve uyarlanabilen projelerle gerekli tadilatlar yapılır.

c) Hareket engeli olan öğrenciye mevcut asansörlerin kullanım izni verilir.

ç) Engelsiz Üniversite Birimi ve/veya Engelsiz Üniversite Birimi Temsilcisi özel gereksinimli öğrencinin kayıtlı olduğu birime ulaşımı konusunda imkanlar ölçüsünde destek sağlar.

d) İleri düzey görme yetersizliği olan ya da az gören öğrencilerin dersliklerini kimsenin yardımı olmadan bulabilmeleri için binalar içinde gerekli tedbirler alınır.

Bilgiye Erişim

MADDE 9 - (1) Üniversitenin kullandığı tüm elektronik sistemler ve teknolojiler özel gereksinimli öğrencilerin ihtiyaçlarına göre düzenlenir. Özel gereksinimli öğrencilerin Üniversitenin web tabanlı hizmetlerine erişebilmeleri için verilen bütün web hizmetleri W3 standartları göz önünde bulundurularak hazırlanır. Üniversite web sitesi ana sayfası, Üniversiteye bağlı birimlerin internet sayfaları, öğrenci otomasyon sistemi ve web tabanlı eğitim yapan bölümler gelişen ve değişen teknolojiler kullanılarak geliştirilir ve düzenli olarak güncellenir.

(2) Özel gereksinimli öğrencilerin eğitim aldıkları bölümlerin kütüphanelerinden talep ettikleri yayınlar, 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu'na uygun olarak istedikleri formatta çoğaltılır veya ödünç olarak verilir.

(3) Özel gereksinimli öğrencilerin dersleriyle ilgili ve kişisel gelişimlerine katkıda bulunacak her türlü materyal, talebi doğrultusunda öğrencinin istediği formatta (MP3, Braille, MS Word, Pdf vb.) hazırlanır.

Sağlık ve Rehabilitasyon Hizmetlerine Erişim

MADDE 10 - (1) Üniversite hastanesi olan Üniversitelerde eğitim gören özel gereksinimli öğrencilerin Üniversitesi Hastanesinden öncelikli olarak yararlanmaları için gerekli düzenlemeler yapılır.

(2) Üniversite hastanesi olan Üniversitelerde eğitim gören özel gereksinimli öğrencilerin engellilik raporu alma veya yenilemeleri sürecinde kendilerine öncelik ve kolaylık sağlanır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
Çeşitli ve Son Hükümler

İyi Tutum

MADDE 11 - (1) Üniversitede görev yapan her düzeydeki akademik ve idari personel özel gereksinimli öğrencilere iyi tutum sergilemelidir.

(2) Akademik ve idari personelin iyi tutumla Engelsiz Üniversite Birimi tarafından yürütülen bilinç düzeyini arttırma amaçlı hizmet içi eğitimlere katılımı sağlanır.

(3) Akademik personelin sınav ve ders uygulamalarına yönelik engel gruplarına uygun materyal hazırlama ve danışmanlık konusunda eğitim almaları sağlanır.

Sosyal ve Kültürel Etkinlikler ve İmkanlar

MADDE 12 - (1) Üniversite, özel gereksinimli öğrencilerin Üniversitenin düzenlediği kültür ve spor etkinliklerine katılmalarını teşvik eder ve bu konuda gerekli kolaylıkları sağlar.

(2) Üniversite, özel gereksinimli öğrencilerin yaratıcı, sanatsal ve entelektüel kapasitelerini geliştirme ve kullanmaları için imkanlar ölçüsünde gerekli tedbirleri alır.

(3) Engelsiz Üniversite Birimi tarafından maddi güçlüğü bulunan özel gereksinimli öğrencilerin burs ve yurt ihtiyaçlarının karşılanması için destek hizmeti verilir.

(4) Engelsiz Üniversite Birimi özel gereksinimli öğrencilere istihdam imkanları ve mesleklere ilişkin bilgilendirme yapar.

Hizmetlerden yararlanma

MADDE 13 - (1) Bu Yönergede belirtilen hizmetlerden yararlanılabilmesi için Kırklareli Üniversitesinde eğitim öğretim alan özel gereksinimli öğrencilerin Engelsiz Üniversite Birimi'ne ve/veya Engelsiz Üniversite Birimi Temsilcilerine yazılı olarak başvurmaları gerekir.

Afet ve Acil Durumlar

MADDE 14 - (1) Afet ve acil durumlarda özel gereksinimli öğrencilerin bulundukları mekanı güvenli bir şekilde terk edebilmeleri için ilgili birim tarafından gerekli düzenlemeler yapılır.

Hüküm Bulunmayan Haller

MADDE 15 - (1) Bu Yönergede hüküm bulunmayan hallerde, özel gereksinimli öğrencinin kayıtlı olduğu birim yazılı talep ile Engelsiz Üniversite Birimi'nin görüşünü alarak gerekli kararı verir ve uygulamayı yapar.

Yürürlük

MADDE 16 - (1) Bu Yönerge Kırklareli Üniversitesi Senatosu tarafından kabul edildiği tarihte yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 17 - (1) Bu Yönerge hükümlerini Kırklareli Üniversitesi Rektörü yürütür.